

Protokoll fört vid socialnämndens sammanträde tisdag den 31 augusti 2021

Tid: Kl.17:00-17:40

Plats:

Socialförvaltningen, Storforsplan 36, Farsta Lokal Storfors

Justering 2021-08-31

§§ 6,8,9,15,17,

Jan Jönsson (L)
Ordförande

Jackie Nylander (V)
Ledamot

Inga-Karin Mellberg
Sekreterare

Protokoll fört vid socialnämndens sammanträde tisdag den 31 augusti 2021

Tid: Kl. 17:00-17:40

Plats:

Socialförvaltningen, Storforsplan 36, Farsta, lokal Storfors

Justering 2021-09-06

§§ 1-5, 7, 10-16,18-23

Jan Jönsson (L)
Ordförande

Jackie Nylander (V)
Ledamot

Inga-Karin Mellberg
Sekreterare

Ledamöter

Jan Jönsson (L), ordf.
Alexandra Mattson Åkerström (V) vice ordförande
Birgitta Thulin (M)
Mattias Keresztesi (M)
Kristin Jacobsson (C)
Michaela Hollis (KD)
Karin Gustafsson (S)
Lotten Hammar (S)
Jackie Nylander (V)
Christina Wallmark (SD)

Tjänstgörande ersättare

Natalia Ringblom (M)
Dan Guillou (MP)
Björn Kellerman (V) §§1-6
Lena Josefsson (S) från § 6

Ersättare

Anne-Lie Elfvén (L)
Björn Häll Kellerman (V)
Niclas Karlsson (SD)
Anna Rantala Bonnier (Fi)

Tjänstemän

Fredrik Jurdell, socialdirektör
Veronica Wolgast Carstorp, avdelningschef
Jenny Swärd, avdelningschef
Lisa Cadenius, avdelningschef
Anna Forsström, socialinspektör, § 3
Carolina Morales, socialinspektör, § 3
David Ekstrand, borgarrådssekreterare
Anders Yngman, borgarrådssekreterare
Inga-Karin Mellberg, nämndsekreterare

§ 1
Godkännande av dagordning

Den utsända dagordningen godkändes.

§ 2

Val av justerare och dag för justering

Ordföranden Jan Jönsson och ledamoten Jackie Nylander utses att justera dagens protokoll. Ordföranden meddelade att justering sker måndag 6 september 2021.

§ 3**Förvaltningen informerar**

Under den här punkten på dagordningen informerade socialinspektörerna Anna Forsström och Carolina Morales om resultat från den genomförda kvalitetsgranskningen avseende handläggning av barnärenden 0-12 år i stadsdelsförvaltningarna Bromma, Enskede-Årsta-Vantör, Kungsholmen och Spånga-Tensta.

Förvaltningschefen Fredrik Jurdell informerade om socialförvaltningens roll och akuta arbete med anledning av de personer som kommit från Afghanistan till Stockholm. Socialjouren har mött upp på Arlanda för att bistå Sigtuna kommun i mottagandet. Drygt 300 personer kommer att tas om hand av Stockholms stad och har till en början anvisats bostäder. Intro Stockholm svarar för mottagning och snabb igångsättning av introduktionsprogram inbegripet språkträning, förskola, skola m.m.

Nämnden tackade för informationen.

§ 4**Nämndens frågor till förvaltningen**

Under den här punkten informerade ordföranden Jan Jönsson om att den nuvarande ordningen med rekommendation om deltagande på distans vid nämndens sammanträden kommer att bestå åtminstone under september månad men troligen längre.

Vidare meddelade Jan Jönsson att presidiet bestämt att nämndens ledamöter och ersättare kan delta vid årets socionomdagar i november. Anmälan om intresse görs till sekreteraren.

§ 5**Rekommendation om att anta överenskommelse om samverkan inom patientnämndsverksamhet**

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2021/372

Dnr 1.6–115/2021

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsen på remiss avseende rekommendation om att anta överenskommelse om samverkan inom patientsäkerhetsverksamhet

Ärendet

Kommunerna är enligt lag skyldiga att ha en patientnämndsverksamhet med uppgift att stödja och hjälpa patienter och deras närstående inom den kommunala hälso- och sjukvården. Kommunerna i länet har en överenskommelse med Stockholms patientnämnd om samverkan inom patientnämndsverksamhet. Överenskommelsen innebär att ansvaret för att bedriva verksamheten har övergått från kommunerna till region Stockholm. Den nuvarande överenskommelsen har gällt sedan 2003. Överenskommelsen har nu reviderats av Storsthlm tillsammans med patientnämnden. Den reviderade överenskommelsen innebär att fördelningen av kostnader mellan kommunerna beräknas på hela befolkningen istället för befolkningen över 65 år. Dessutom har överenskommelsen kompletterats med en beskrivning av att Storsthlmns roll är att företräda kommunerna på en länsövergripande nivå i frågor som rör uppföljning och utvärdering. Förvaltningen ställer sig positiv till de förslag som den reviderade överenskommelsen innehåller. Den förändrade beräkningsgrunden är ett mer rättvist sätt att fördela kostnader mellan kommunerna i länet. Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 14 maj 2021.

Beslutsordning

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

§ 6**Stockholms stads EU-policy – revidering 2021**

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2021/216

Dnr 1.6-152/2021

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsen på remiss om Stockholms stads EU-policy.
2. Paragrafen justeras omedelbart

Ärendet

Stadens verksamhet och utveckling avgörs i stor utsträckning av beslut som fattas på EU-nivå. Ett aktivt EU-policyarbete är en förutsättning för att kunna uppnå stadens långsiktiga vision och tillgodose stockholmarnas intressen. Stadsledningskontoret har föreslagit att en reviderad version av Stockholms stads EU-policy antas. Förslaget förtydligar den europeiska lagstiftningsprocessen, stadens påverkansmöjligheter och de tre principer som ska vägleda stadens EU-policyarbete. Stadsledningskontoret lyfter vikten av att Stockholms stads EU-policy revideras till ett långsiktigt hållbart styrdokument. Utifrån detta föreslås att de facknämnder och bolagsstyrelser som särskilt påverkas av EU-policyfrågor ges i uppdrag att utarbeta och anta egna riktlinjer för sitt EU-policyarbete. Socialförvaltningen är positiv till den förslagna och reviderade EU-policy och lyfter vikten av att EU-policyarbete fortsatt sker i nära samarbete med kommunstyrelsen där ledning och samordning av stadsledningskontoret är en särskilt viktig del. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 12 augusti 2021.

Beslutsordning

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Yrkanden

Ordföranden Jan Jönsson (L), ledamöterna Birgitta Thulin m.fl. (M), Kristin Jacobsson (C), Michaela Hollis (KD) tjänstgörande ersättaren Dan Guillou (MP) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Alexandra Mattsson Åkerström m.fl. (V), yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Alexandra Mattsson, ledamoten Jackie Nylander ledamoten, tjänstgörande ersättaren Björn Kellerman alla (V), reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget ”Att Stockholms stads EU-policy kompletteras med tydligare skrivningar om att staden ska driva på för att EU ska aktivt verka för att säkerställa att medlemsländerna lever upp till de mänskliga rättigheterna

Att därutöver utöver anföra

Stadens verksamhet och utveckling avgörs i stor utsträckning av beslut som fattas på EU-nivå. Vad gäller socialförsäkringsfrågor ligger lagstiftning på nationell nivå, men lagar och regler inom andra områden får ändå påverka på situationen nationellt.

Socialnämndens arbete påverkas av Sveriges medlemskap i EU och den fria rörligheten mellan EU:s medlemsländer i och med att EU-medborgare kan komma hit och söka arbete. Detta har lett till att fattiga personer från andra EU-länder som inte kan försörja sig och i många fall utstår diskriminering i sitt hemland kommer till Sverige. Denna grupp brukar benämnas som EU-migranter och ofta både kommer de ifrån och upplever mycket svåra förhållanden här. När de behöver stöd från samhället är det ytterst socialtjänsten i kommunerna som utgör stödet. Hur denna grupp ska få en värdig tillvaro och få leva sina liv utan diskriminering och med möjlighet till försörjning är en fråga som EU-länderna måste samarbeta kring. Därför menar vi att det inte räcker att i stadens EU-policy skriva att staden ska driva på för att: *EU bör främja jämställdhet och de mänskliga rättigheterna, samt motverka alla former av diskriminering.* Vi menar att kraven på EU måste vara att aktivt verka för att säkerställa att medlemsländerna lever upp till de mänskliga rättigheterna och aktivt arbetar för att inga människor ska diskrimineras.

En annan grupp som också råkar mycket illa ut är de som inom EU utsätts för trafficking och tvingas till arbete, prostitution eller liknande. Arbetet mot detta ingår också i arbetet för att främja de mänskliga rättigheterna och denna fråga, hur trafficking ska motverkas, behöver liksom den om EU-migranter belysas i stadens EU-policy och ingå i stadens EU-arbete.

Vi menar också att staden som en del i att driva på för att säkerställa de mänskliga rättigheterna måste driva på för en human behandling av de människor som kommer som flyktingar till EU. Idag ser vi hur allt fler EU länder har stängt sina gränser och många flyktingar sitter fast i Grekland i tältläger under flera år, boendeplatser som saknar tillgång till ens basala funktioner för ett gott liv.”

Ersättaryttrande

Ersättaren Anna Rantala Bonnier (Fi) instämde i förslag till beslut och reservation från (V).

§ 7**Motion (SD) om integrationsplikt för nyanlända**

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2021/328

Dnr 1.6-126/2021

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsen på motion (SD) om integrationsplikt för nyanlända.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion till socialnämnden från Sverigedemokraterna. Motionären föreslår att socialförvaltningen ska ta fram ett förslag på hur en integrationsplikt för nyanlända kan utformas. Syftet med en integrationsplikt är att individen så snabbt som möjligt ska behärska det svenska språket, bli självförsörjande och känna tillhörighet till samhället. Förvaltningen anser att befintliga insatser på både kommunal och statlig nivå som är riktade till målgruppen syftar till samma mål som Sverigedemokraterna lyfter i sin motion. Förvaltningen anser även att incitament som syftar till att den enskilde ska delta i aktiviteter som bidrar till ökad integration och etablering finns reglerat i gällande lagstiftning. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar till kommunstyrelsen.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 28 juni 2021

Beslutsordning

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Yrkanden

Ordföranden Jan Jönsson (L), ledamöterna Birgitta Thulin m.fl. (M), Kristin Jacobsson (C), Michaela Hollis (KD) tjänstgörande ersättaren Dan Guillou (MP) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Ledamoten Christina Wallmark (SD) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Reservation

Ledamoten Christina Wallmark (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;
”Att nämnden tillstyrker motionen

Därutöver vill vi anföra följande:

I Stockholms stad finns stora problem med utanförskap. I förvaltningens svar framgår det att det finns en mängd olika insatser för att uppnå det motionen stipulerar. Trots det ökar utanförskapet och mer av samma hjälper inte för att uppnå målen. Som exempel finns det enligt SCB finns det 144 062 syrier i Sverige i åldern 16–64 år. Av dessa är 68 715 inskrivna på Arbetsförmedlingen – det vill säga 48 procent. Bland dessa är 28 918 personer långtidsarbetslösa.”

§ 8**Motion (SD) om att säkerställa att rätt verksamhet bedrivs i stadens lokaler och att stadens riktlinjer om lokalupplåtelse följs**

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2021/1482
Dnr 1.6-94/2021

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsen på remiss av motion från (SD) om att säkerställa att rätt verksamhet bedrivs i stadens lokaler och att stadens riktlinjer om lokalupplåtelse följs.
2. Paragrafen justera omedelbart.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Peter Wallmark och Martin Westmont båda (SD) om att säkerställa att rätt verksamhet bedrivs i stadens lokaler och att stadens riktlinjer för lokalupplåtelse följs. Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige beslutar om att genomföra en inventering av stadens lokaler för att säkerställa att hyresavtalen med staden och stadens riktlinjer för lokalupplåtelse följs samt för att klarlägga renoveringsbehovet. Socialnämnden har ett fåtal lokaler som hyrs ut till ideella föreningar. Förvaltningen har ett mångårigt samarbete med samtliga hyresgäster och god kännedom om deras verksamhet. Förvaltningen anser att varje nämnd har ett ansvar för sina lokaler och den verksamhet som bedrivs i dem. Förvaltningen anser vidare att socialnämnden har en god struktur för att säkerställa att nämndens hyresgäster följer kraven i stadens riktlinjer för lokalupplåtelse och i hyresavtal samt för att bedöma lokalernas renoveringsbehov. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Socialförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 15 juli 2021.

Beslutsordning

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Yrkanden

Ordföranden Jan Jönsson (L), ledamöterna Birgitta Thulin m.fl.(M), Kristin Jacobsson (C), Michaela Hollis (KD) tjänstgörande ersättaren Dan Guillou (MP) yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Ledamoten Christina Wallmark (SD) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Reservation

Ledamoten Christina Wallmark (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

” Att nämnden tillstyrker motionen

Därutöver vill vi anföra följande:

Sverigedemokraterna vill ha en inventering av kommunens lokaler för att säkerhetsställa att gällande avtal som hyresgästen har med staden efterföljs och att stadens riktlinjer avseende lokalupplåtelse följs i sin helhet. Förvaltningen hänvisar i sitt svar att lokaler som hyrs ut till ideella föreningar sker i samband med att föreningsbidrag beviljas, och att det skulle säkerställa att föreningen följer riktlinjerna. Det kan stämma i vissa fall men inte i alla då föreningsbidrag betalas ut utan att föreningen följer de uppsatta reglerna.”

§ 9**Betänkandet Ombuds tillgång till vård- och omsorgsuppgifter och förenklad behörighetskontroll inom vården (SOU 2021:39)**

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2021/807

Dnr 1.6-341/2021

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsen på remiss av betänkandet Ombuds tillgång till vård- och omsorgsuppgifter och förenklad behörighetskontroll inom vården (SOU 2021:807)
2. Paragrafen justeras omedelbart

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat betänkandet *Ombuds tillgång till vård- och omsorgsuppgifter och förenklad behörighetskontroll inom vården (SOU 2021:807)*. I betänkandet föreslås en bestämmelse i patientdatalagen som gör det möjligt för vårdgivare att ge ett ombud elektronisk tillgång till patientuppgifter. Bestämmelsen är frivillig för vårdgivare att använda och kräver alltid patientens medgivande. I betänkandet föreslås även att ombud ska kunna få elektronisk tillgång till viss omsorgsdokumentation för äldre personer och personer med funktionsnedsättningar. Dessutom föreslås att allmänheten genom en sökfunktion på internet ska kunna kontrollera en persons behörighet i registret över legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal. Socialförvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till förslagen men menar att det finns en betydande risk att de personer som lever i kontrollerande sammanhang, både barn och vuxna, riskerar att bli ännu mer utsatta. För den stora gruppen äldre, personer med funktionsnedsättning och personer som inte behärskar det svenska språket, innebär förslagen dock en stor förbättring genom möjligheten att frivilligt kunna dela sina patientuppgifter med ett ombud i syfte att få ökad kontroll och insyn i den egna vården. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 13 juli 2021.

Beslutsordning

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

§ 10**Månadsrapport för juli 2021**

Dnr 1.2.2-55/2021

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner månadsrapport för juli 2021.

Ärendet

Prognosen baseras på utfallet per 31 juli samt utifrån dialog med samtliga chefer om eventuella avvikelser från budget. Nämnden redovisar totalt en årsprognos som är enligt budget. De flesta enheter har en ekonomi i balans med budget. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner månadsrapport för juli 2021.

Socialförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 11 augusti 2021.

Beslutsordning

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

§ 11**Uppdatering av stadens stödmaterial kring
barnrättsperspektivet med särskilt fokus på barns rätt till
utbildning**

Dnr 3.1.1-388/2021

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner det uppdaterade stödmaterialiet för barnrättsperspektiv inom socialtjänsten.

Ärendet

Utifrån uppdrag i budget 2021 har ett förslag till uppdatering av *Stödmaterial för barnrättsperspektiv inom socialtjänsten* tagits fram med särskilt fokus på barns rätt till utbildning. Stödmaterialiet är riktat till samtliga verksamhetsområden inom socialtjänsten och utgör en bas för arbetet med barnrättsperspektivet. Stödmaterialiet utgår från *Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022*. I arbetet med det ursprungliga materialet 2017 lämnade chefer från stadsdelsförvaltningarna och stadens barnombudsman synpunkter och inspel som togs tillvara. Det ursprungliga stödmaterialiet bestod av tre kapitel: *Barnets rätt till delaktighet*, *Att beakta barnets bästa* och *Samverkan*. Det ingick även en bilaga med goda exempel från Stockholms stad. I den uppdaterade versionen har ytterligare ett kapitel tillkommit: *Skolan som skyddsfaktor*. Övrigt innehåll har uppdaterats. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner stödmaterialiet.

Socialförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 22 juli 2021.

Beslutsordning

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Alexandra Mattsson Åkerström m.fl. (V), ledamoten Karin Gustafsson m.fl.(S)

”Vi välkomnar att stödmaterialiet kring barnrättsperspektivet har uppdaterats och att skolan som skyddsfaktor har tillförts. Arbetet med att stärka barnrättsperspektivet i stadens verksamhet var högt prioriterad under förra mandatperioden. Som det framkommer i

tjänstutlåtande togs det fram ett program för barnets rättigheter och inflytande i

Stockholms stad, stödmaterial till verksamheterna och satsningar gjordes på förskolor och skolor.

Att i det uppdaterade stödmaterialiet lyfta skolans roll som skyddsfaktor ser vi oerhört positivt på. Det går inte att understryka skolans betydelse för att barn ska klara sig i livet med god hälsa och egen försörjning. Det går inte heller att bortse från förskolans betydelse för en positiv skolanknytning. Därför är det bra att förskolan lyfts i stödmaterialiet.

Vi är eniga i stort med majoriteten om de strategier, riktlinjer och andra beslut som har tagits kring hur Stockholm ska säkerställa att alla barn får växa under trygga och jämlika villkor. Det är när det gäller hur stadens resurser ska fördelas som vi är oeniga. För oss kommer investeringar i barns och ungas trygghet före skattesänkningar och privatiseringar.

Det är beklagligt att majoritetens skolbudgetar de senaste åren inte hållit måttet, de har varit bland de sämsta under 2000-talet. Nedskärningen på skolorna innebär att man rycker undan en av de viktigaste skyddsfaktorerna för att barn och unga ska ha god hälsa och inte hamna i missbruk, kriminalitet eller andra sociala problem. Vi vill också passa på att framhålla om staden hade mer utförarverksamhet för barn och unga i egen regi så skulle det underlätta för socialtjänsten att bedriva sitt arbete och ge stöd till barn och unga. Idag försvåras mycket av arbetet när socialtjänsten ska upprätthålla kontakt med väldigt många olika privata aktörer som inte alltid prioriterar kontakten.

Vår förhoppning är att majoriteten ändrar sig inför kommande budget och prioriterar skolan och de andra välfärdverksamheterna som avgörande för att alla barn ska få bra uppväxtvillkor och för att alla barn får förutsättningar och stöd för att klara kunskapsmålen. Genom att investera i barnen och deras utveckling lägger vi grunden för jämlikhet, samhållning och trygghet. ”

Särskilt uttalande

Ledamoten Christina Wallmark (SD)

” Det är viktigt att kommunens arbete inom detta angelägna område flyttar fram fokus på flickors rätt till utbildning, trygghet och likabehandling. Det har under senare år kommit många larmrapporter om åtskillnad av flickor och pojkar i klassrum, skolbussar, idrottsevenemang i så kallade utanförskapsområden där synen på jämställdhet mellan könen lämnar mycket övrigt att önska.

En av Stockholms stads viktigaste uppgifter är att intensifiera arbetet med att stoppa tvångsgiften för flickor. Många flickor luras på sommarlovet till sina hemländer för att giftas bort. I praktiken är det fråga om våldtäkt och att beröva ett barns rätt till sitt liv, sin kropp och rätt till utbildning och egenförsörjning. Det är i sammanhanget anmärkningsvärt att ingen anmälan om oro har inkommit under sommaren 2021 trots den nya lagen från 2020 och informationskampanjer från staden. Det manar till eftertanke på hur detta ska hanteras i framtiden för att undvika att flickor i bästa fall kommer tillbaka till skolan som gifta, i värsta fall inte kommer tillbaka alls. Vi ska inte glömma bort att även pojkar kan drabbas hårt av hederskulturer varför information om svenska värderingar behöver stärkas i skolan då det är i skolan som våra värderingar grundläggs.”

Ersättaryttrande

Ersättaren Anna Rantala Bonnier (Fi) instämde i det särskilda uttalandet från (V),(S).

§ 12**Klientcentrerad organisering i socialtjänsten**

Redovisning av budgetuppdrag

Dnr 3.1.1-300/2021

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner rapporten om klientcentrerad organisering i socialtjänsten.
2. Socialnämnden överlämnar rapporten till stadsdelsnämnderna för kännedom.

Ärendet

I budget för 2021 har socialnämnden fått i uppdrag att utreda hur socialtjänsten kan bli mer klientcentrerad. Uppdraget redovisas i en rapport som lyfter nödvändiga förutsättningar samt presenterar en rad åtgärder på strategisk och operativ nivå som alla kan bidra till en ökad klientcentrering i socialtjänsten på olika sätt. I och med volymen och omfattningen på det föreslagna förändringsarbetet, är rapportens huvudsakliga rekommendation att utforma och upprätta en långsiktig handlingsplan.

Information som ingår i rapporten har inhämtats via interna och externa rapporter samt övrig relevant litteratur, intervjuer med enhetschefer och utvalda medarbetare samt en enkät till avdelningschefer med uppföljande presentation av resultat och diskussion. Ett antal brukarorganisationer har även haft möjlighet att inkomma med medskick via mail. Resultatet är en rapport med en bred angreppsvinkel. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner redovisningen.

Socialförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 13 augusti 2021.

Beslutsordning

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

§ 13**Uppföljning och utveckling av arbetet med äldre personer som lever i hemlöshet**

Redovisning av budgetuppdrag

Dnr 3.1.1-242/2021

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner redovisningen om uppföljning och utveckling av arbetet med äldre personer som lever i hemlöshet.
2. Socialnämnden överlämnar ärendet till stadsdelsnämnderna och äldrenämnden för kännedom

Ärendet

I budget 2021 fick socialnämnden två uppdrag som handlar om att följa upp och utveckla arbetet med målgruppen personer som är 65 år eller äldre och som lever i hemlöshet. Inriktningen i stadens program för att motverka hemlöshet är att äldre personer i hemlöshet ska erbjudas mer långsiktiga boendelösningar. Den senaste kartläggningen av personer i hemlöshet visar att äldre personer lever i stadigvarande boendesituationer i större utsträckning än gruppen personer i hemlöshet totalt. De senaste åren har ett antal satsningar inom socialförvaltningen genomförts för målgruppen. Funktionerna äldrelots, placeringssamordnare och förstärkt myndighetsutövning på fält har införts och Monumentets seniorboende och drogfria akut- och utredningsplatser har tillskapats. I det fortsatta arbetet föreslår förvaltningen att prioriterade områden att arbeta vidare med är riktade informationsinsatser, ömsesidig kompetensutveckling, att ta fram ett processtöd för intern samverkan samt att fortsätta att följa upp målgruppen äldre personer i hemlöshet. Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens redovisning.

Socialförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 9 augusti 2021.

Beslutsordning

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ordföranden Jan Jönsson (L), ledamöterna Birgitta Thulin m.fl. (M) Kristin Jacobsson (C), Michaela Hollis (KD), tjänstgörande ersättaren Dan Guillou (MP)

”De senaste åren har staden intensifierat arbetet för att hjälpa äldre personer ur hemlöshet. Det har rört sig såväl om ett utökat arbete för att nå äldre i hemlöshet, som att kunna hjälpa dem med ett större utbud av insatser. Arbetet har gett effekt – antalet äldre som befinner sig i akut hemlöshet minskar, vilket givetvis är mycket välkommet. Stadens nya program mot hemlöshet anger tydligt att äldre i hemlöshet är en prioriterad målgrupp som ska ges långsiktigt stöd med boende och inte hänvisas till akutboenden.

Uppföljningen visar dock också på ett antal områden där staden måste arbeta vidare. Även om det finns en mindre grupp vars hemlöshet bedöms endast vara en bostadsfråga, så är de allra flesta äldre i hemlöshet i behov av olika former av insatser som spänner över såväl individ- och familjeomsorgen som äldreomsorgen. Samverkan mellan individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning måste därför fortsätta utvecklas, inte minst vad gäller att snabbt få in äldre i rätt insatser.

Rapporten visar också på vikten av att utveckla det vräkningsförebyggande arbetet, eftersom avhysning är en vanlig orsak till hemlöshet. Hyresvärdar inklusive stadens egna bostadsbolag och socialtjänst måste alltid vara observanta på och ta hänsyn till att uteblivna hyresbetalningar kan bero på begynnande demens. Det är viktigt att hyresvärdar, inte minst stadens egna bostadsbolag, i god tid anmäler oro till socialtjänsten när en äldre riskerar att vräkas, så att socialtjänsten hinner vidta förebyggande åtgärder innan avhysningen verkställs. Socialtjänsten måste ha förmågan att i detta läge också stödja de äldre som i övrigt inte är i, eller tidigare har varit i, behov av insatser från socialtjänsten. Ingen ska behöva bli hemlös på äldre dagar.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Alexandra Mattsson m.fl. (V), ledamoten Karin Gustafsson m.fl. (S).

”I redovisningen av arbetet med äldre i hemlöshet framkommer det att gruppen äldre hemlösa ökar från att det vid förra mätningen minskat. Gruppen hemlösa äldre domineras av män och det är fler som blivit hemlösa pga. vräkning än vad det är för gruppen hemlösa som helhet.

Staden behöver arbeta mer vräkningsförebyggande med gruppen och förstärka samverkan mellan socialtjänstens olika enheter. Många i gruppen är drabbade av psykisk ohälsa och sjukdom och är i behov av socialpsykiatriskt stöd.

I ärendet framgår att stadsdelarnas äldreomsorg efterfrågar fler anpassade boendeformer för gruppen med sociala problem såsom missbruk och psykisk ohälsa då stadens boenden inte alltid passar. Det framkommer också i ärendet att stadens egen personal inte känner till att samhandläggning ska göras inom socialtjänsten vid första bedömningen när en äldre hemlös söker stöd vilket tyder på att riktlinjerna kring ärendeansvar i staden inte har fått genomslag. Fler praktiska insatser riktat mot gruppen efterfrågas samt ökad kunskap kring målgruppen hos t.ex. stadens äldreomsorg.

Den rödgrönrosa majoriteten prioriterade arbetet med äldre i hemlöshet genom att ta fram ett åtgärdsprogram med ett helhetsperspektiv med allt ifrån kortsiktiga till långsiktiga lösningar. Boendet Monumentet inrättades, akutplatser subventionerades, en äldrelots inrättades och Micasa fick direktiv att öronmärka lägenheter för den här gruppen. Arbetet var lyckosamt och antalet äldre hemlösa minskade. Det är därför prioriterat att arbetet fortsätter att utvecklas framåt och för det krävs politisk handling och ökade resurser. Det behövs bland annat fler boendeformer och praktiskt boendestöd. Stadsdelarna behöver få ökad kompetens och utbildning för att arbetet ska få genomslag framöver. För att antalet äldre hemlösa ska minska är det också avgörande med en bostadspolitik för alla där även de med lägre inkomster har råd att bo i Stockholm och här har majoriteten inte underlättat genom att ombilda lägenheter som finns med överkomliga hyror. ”

Ersättaryttrande

Ersättaren Anna Rantala Bonnier (Fi) instämde i det särskilda uttalandet från (V),(S).

§ 14**Barnfamiljer med socialtjänstkontakt i Stockholms stad som lever under osäkra boendeförhållanden**

Redovisning av kartläggning från april månad 2021
Dnr 3.1.1-201/2021

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner rapporten om barnfamiljer med socialtjänstkontakt i Stockholms stad som lever under osäkra boendeförhållanden.
2. Socialnämnden överlämnar rapporten till stadsdelsnämnderna, bostadsbolagen, SHIS och bostadsförmedlingen för kännedom.

Ärendet

Staden har sedan 2004 genomfört kartläggningar av antalet barnfamiljer med socialtjänstkontakt som saknar stadigvarande bostad. I samband med redovisning av föregående kartläggning av målgruppen år 2019 beslutade socialnämnden att inkludera barnfamiljer som är anvisade enligt boställagen som ingår i etableringen och har socialtjänstkontakt på en stadsdelsnämnd i kartläggningens målgrupp. I syfte att i så hög utsträckning som möjligt kunna jämföra resultaten av kartläggningarna över tid särredovisas i föreliggande ärende de barnfamiljer som uppgetts vara nyanlända. Resultaten av kartläggningen visar att majoriteten (71 procent) av de kartlagda hushållen befinner sig i boendelösningar som definieras som förhållandevis stadigvarande, som SHIS eller försöks- eller träningslägenhet. I 2019 års kartläggning var motsvarande andel 60 procent, vilket innebär att andelen hushåll i stadigvarande boendelösningar har ökat. I 2017 års kartläggning var andelen barnfamiljer i stadigvarande boendelösningar 43 procent. Resultaten tyder på en bred förankring av stadens inriktning mot att biståndssökande bostadslösa barnfamiljer i möjligaste mån ska erbjudas mer stadigvarande boendelösningar. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner redovisningen.

Socialförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 13 augusti 2021.

Beslutsordning

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ordföranden Jan Jönsson (L), ledamöterna Birgitta Thulin m.fl. (M) Kristin Jacobsson (C), Michaela Hollis (KD) tjänstgörande ersättaren Dan Guillou (MP)

”Att leva under osäkra boendeförhållanden innebär en stor otrygghet och utsatthet för de berörda barnen. Det påverkar deras hälsa, deras skolgång och deras möjlighet att delta i fritidsaktiviteter negativt. Det är därför viktigt att Stockholms stad regelbundet följer upp förekomsten av barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden.

I årets kartläggning har målgruppen utvidgats för att även omfatta nyanlända familjer som är anvisade enligt bostättningslagen, ingår i etableringen och har socialtjänstkontakt på en stadsdelsförvaltning. Antalet familjer som omfattas av kartläggningen är därmed knappt 20 procent större än i 2019 års kartläggning. Skulle den tidigare definitionen ha använts skulle antalet familjer istället sannolikt ha minskat.

Arbetet med barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden har varit prioriterat under ett antal år. Gruppen ingår numera i stadens program mot hemlöshet. Programmet slår fast att barnfamiljer är en prioriterad grupp som inte ska hänvisas till akutboenden och där särskild hänsyn ska tas till att barn ska kunna gå kvar i förskola och skola. Socialtjänsten ska med utgångspunkt i socialförvaltningens barnchecklista se till att boendet är lämpligt för barn och i möjligaste mån undvika att barn flyttar runt mellan olika tillfälliga boendelösningar.

Vi ser att inom gruppen barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden så har det skett en tydlig ökning av andelen som befinner sig i boendelösningar av relativt sett mer stadigvarande karaktär. Även om det inte innebär att familjerna har en långsiktig boendelösning så bidrar det ändå till större stabilitet och trygghet. Här ser vi att fler av de 150 genomgångsbostäder som tagits fram för målgruppen behöver komma den ytterligare tillgodo. Det är viktigt att stadsdelsnämnderna fortsatt arbetar med kompensatoriska åtgärder för att ge barnen i dessa familjer så bra uppväxtvillkor som möjligt.

Utsatthet för våld i nära relation är en växande orsak till att barnfamiljer hamnar i en osäker bostadssituation. Som rapporten konstaterar befinner sig barnen i dessa familjer i en dubbel utsatthet utifrån att de både har upplevt våld och behövt lämna sitt hem. För närvarande arbetar Bostadsförmedlingen och socialförvaltningen

med att se över förtursprocessen så att de som har rätt till förtur i bostadskön också får det.

Vi ser fortsatt att den osäkra boendesituationen för en majoritet av familjerna har varat i över ett år. Det är därför viktigt att förbättra familjernas förutsättningar att komma in på den reguljära bostadsmarknaden liksom att stärka vägarna till egen försörjning. En majoritet av familjerna består av en ensamstående kvinna med barn. Det är därför viktigt att arbetet fortsatt utgår från ett tydligt jämställdhetsperspektiv.”

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Alexandra Mattsson Åkerström m.fl. (V),
ledamoten Karin Gustafsson m.fl.(S)

”Kartläggningen av barnfamiljer som lever i osäkra boendeförhållanden inkluderar i år även nyanlända barnfamiljer som placerats i Stockholm utifrån bosättningslagen. Vi tycker att det är bra att även den målgruppen inkluderas då det ger en tydligare bild av hur situationen för barnfamiljer ser ut i Stockholm i sin helhet.

Vi ser mycket positivt på att fler och fler barnfamiljer nu befinner sig i mer långsiktiga boendelösningar än tidigare och gläds att den handlingsplan som togs fram under det rödgrönrosa styret nu har fått tydligt genomslag. Vi vill dock understryka att långsiktiga boendelösningar såsom SHIS inte leder till stadigvarande boende och att många familjer återigen kommer att riskera hemlöshet när boendetiden är slut. Kartläggningen visar tydligt att de som lever i osäkra boendeförhållanden i övervägande majoritet aldrig haft ett stadigvarande boende. Endast ett fåtal är hemlösa på grund av vräkningar från förstahandskontrakt. De har aldrig varit etablerade på bostadsmarknaden vilket måste ses som ett problem i sig självt. Därför är det oerhört olyckligt att den grönblå majoriteten ägnat stor möda och kraft att sälja ut och ombilda hyresrätter i Stockholm, något som försvårar för barnfamiljer att skaffa ett stadigvarande boende.

Kartläggningen visar att antalet barnfamiljer som drabbats av hemlöshet på grund av våld i nära relationer har ökat och det är nu den största orsaken till osäkra boendeförhållanden bland barnfamiljer av de orsaker som redovisas i kartläggning. Det är framförallt ensamstående kvinnor med barn som tvingas lämna sina hem för att fly undan en våldsam man och det är mycket bra att kartläggningen lyfter att barnen i dessa fall blir dubbelt traumatiserade. Vi anser därför att mer måste göras för de kvinnor

och barn som flytt sina hem på grund av våld. De kompensatoriska åtgärder som lyfts i kartläggningen skulle vi vilja veta i hur stor utsträckning de används då vår erfarenhet är att detta inte sker automatiskt när en barnfamilj bor på hotell eller vandrarhem.

Utöver detta vill vi understryka vikten av att kvinnor och barn som behövt fly från våld får ökat stöd för att kunna få ett stadigvarande boende där inte minst antalet förturer i bostadskön behöver öka för att våldsutsatta kvinnor och barn ska få ett boende som inte bara är långsiktigt utan också permanent. Det är först då som det går att på riktigt bygga ett nytt liv fritt från våld.

Ersättaryttrande

Ersättaren Anna Rantala Bonnier (Fi) instämde i det särskilda uttalandet från (V),(S).

§ 15**Deltagande i Kvalitetsutmärkelsen 2021**

Dnr 1.3.4-147/2021

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner att Tillfälliga boenden och Ljungbacken deltar i kvalitetsutmärkelsen 2021.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Den 23 november 2021 utses vinnarna i årets kvalitetsutmärkelse. Kvalitetsutmärkelsen är en stimulans och uppmuntran i arbetet med kvalitetsutveckling. Den ger samtidigt staden möjlighet att lyfta fram förebilder och goda exempel. Frågorna i Kvalitetsutmärkelsen kan också användas som ett utvecklingsverktyg. Genom att delta i Kvalitetsutmärkelsen synliggör verksamheten sitt systematiska kvalitetsarbete.

Alla verksamheter inom stadens kommunala förvaltningar och bolag kan delta. Därutöver kan entreprenader och andra enskilt drivna verksamheter som finansieras av Stockholms stad delta. En förutsättning är dock att enheten har en chef med budget- och personalansvar för enheten, samt en verksamhetsplan med mål för enheten. Enheten ska också bestå av minst fem medarbetare inklusive chef.

Stockholms stad delar ut kvalitetsutmärkelser i klasserna förskola, skola, äldreomsorg inklusive myndighetsutövning, socialtjänst och stöd och service till personer med funktionsnedsättning inklusive myndighetsutövning samt andra verksamheter såsom administrativa verksamheter, stadens bolag och tekniska verksamheter. Enhet eller verksamhet som vill delta ska meddela detta till berörd förvaltning/bolag i staden. Deltagandet ska godkännas alternativt anmälas i respektive nämnd. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner att verksamheterna Tillfälliga boenden och Ljungbacken deltar i kvalitetsutmärkelsen 2021.

Socialförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 8 april 2021.

Beslutsordning

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

§ 16**Uppföljning IOP utsatta EU-medborgare****Uppföljning av verksamheten under perioden 1 november
2020 till och med 30 april 2021**

Dnr 2.11.6-316/2020

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner redovisningen av IOP-samarbetet med frivilliga organisationer som ger stöd till EU- och tredjelandsmedborgare som vistas tillfälligt i Sverige och som befinner sig i en utsatt situation.

Ärendet

Socialnämnden samarbetar med frivilliga organisationer för att ge stöd till EU- och tredjelandsmedborgare som vistas tillfälligt i staden och som befinner sig i en utsatt situation. Stödet ges i form av härbärke natttid och dagverksamheter. Uppföljning av partnerskapet sker i en gemensam verksamhetsrapport som upprättas två gånger per år. Ärendet avser verksamhet som bedrivits under perioden 1 november 2020 till och med 30 april 2021. Nattverksamhet har bedrivits vid tre härbärgen samt ett tillfälligt härbärke som öppnade den 18 januari 2021. Nattverksamheterna har genomfört sammanlagt 15 073 övernattningar, varav cirka 38 % avser kvinnor. Dagverksamhet har bedrivits vid fem olika verksamheter som sammanlagt tagit emot 32 459 besök, varav cirka 21 % är kvinnor. De vanligaste nationaliteterna bland besökarna i så väl dag- som nattverksamheterna är personer från Rumänien och Polen. Jämfört med motsvarande period förra året har antalet övernattningar minskat med cirka 11 % och antalet besök till dagverksamheterna med cirka 15 %. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner redovisningen.

Socialförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 13 augusti 2021.

Beslutsordning

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Yrkanden

Ordföranden Jan Jönsson (L), ledamöterna Birgitta Thulin m.fl. (M) Kristin Jacobsson (C), Michaela Hollis (KD), tjänstgörande

ersättaren Dan Guillou (MP) yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Ledamoten Christina Wallmark (SD) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Alexandra Mattsson Åkerström m.fl. (V), ledamoten Karin Gustafsson m.fl.(S).

”Socialförvaltningen i Stockholms stad inledde i maj 2017, efter beslut av det dåvarande rödgrönrosa styret, ett samarbete med en rad organisationer genom ett Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP). Samarbetet syftar till att stödja utsatta Eu- medborgare som vistas i Stockholm genom basbehov, viss rådgivning samt att utveckla och samverka kring kunskapsinhämtning mellan medverkande parter. Parterna består av: Convictus, Filadelfiakyrkan, Frälsningsarmén, Ny Gemenskap, Stockholms Stad (EU-teamet och Socialjouren) och Stockholms Stadsmission.

I den uppföljande rapporten som redogör för verksamheten under perioden Uppföljning av verksamheten under perioden 2020-11-01 till och med 2021-04-30 bland annat hur verksamheten används, beläggningsgrad samt jämställdhets- och barnperspektiv. Bland annat framkommer att antalet kvinnor som nyttjar verksamheten återigen ökar även om det fortfarande är i betydligt lägre grad än män.

Av rapporten framgår att man arbetat aktivt för att minska smittspridning av covid-19 och hålla besökare säkra vilket vi ser mycket positivt på då det är en utsatt målgrupp som kan ha svårt att följa restriktioner och rekommendationer men samtidigt vara riskgrupp för att bli allvarligt sjuka.

Vi anser att det är bra att man arbetar med ett tydligt jämställdhetsperspektiv för att synliggöra kvinnors särskilt utsatta position och särskilda behov och att rapporten uppmärksammar vikten av likvärdig tillgång till hjälp och stöd för män respektive kvinnor. Detta visar sig ha gett resultat och vi anser att man bör fortsätta rikta särskilda insatser, både stödjande och uppsökande särskilt mot kvinnor för att kunna möta behovet.

Vi ser dock att mer behöver göras för att säkerställa att utsatta EU medborgare inte behöver sova på Stockholms gator. Vi ser ett stort behov av mer långsiktiga boendelösningar såsom vandrarhem platser eller uppställningsplatser för husvagnar såsom gjorts i andra kommuner i Sverige.

Sammantaget ser vi mycket positivt på att Stockholms stad arbetar tillsammans med civilsamhället för att stödja utsatta Eu medborgare, men anser att mer bör göras för att förbättra situationen för kvinnor samt ge ökade möjligheter till långsiktigt boende.”

Reservation

Ledamoten Christina Wallmark (SD) reserverade mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

”Att avslå förvaltningens förslag på beslut

Därutöver vill vi anföra följande:

Sverigedemokrater anser att Stockholms stads stöd till utsatta personer i form av härbärgen uteslutande ska riktas mot de som vistas legalt i Stockholms stad. Personer som bryter mot svensk lag genom att vistas i staden illegalt ska inte kunna få ta del av inbetalade skattepengar annat än om de befinner sig i en akut situation. Det borde vara egalt i ett samhälle med ett fungerande rättssystem.

Enligt migrationsverket beräknas mer än 80 000 personer hålla sig gömda i Sverige. Det rör sig främst om personer som rest in i landet och stannar utan att söka uppehållstillstånd eller som har fått avslag på sina asylansökningar men trots det stannar kvar i Sverige. På sikt riskerar rätten till den fria rörligheten inom EU att urholkas om personer tillåts stanna mer än tre månader trots att inte har vare sig försörjning eller boende ordnat, vilket reglerna för den fria rörligheten stipulerar. Undanträngningseffekten för legalt vistades personer är också stor då illegala tar stora resurser i anspråk.

Under den förra mandatperioden valde den rödgrönrosa majoriteten att ge illegalt vistades personer förmåner som försörjningsstöd och hjälp med boende om de har barn. En åtgärd som uppmuntrar personer som bryter mot svensk lag till att stanna kvar i landet. Det bidrar också till större vinster för de personer som organiserar de personer som kommit hit för att tigga, men utgör också ett incitament för dem att ta med sig sina barn.

Att en kommun på ett eller annat sätt ger försörjningsstöd till vuxna eller barn trots att personerna fått ett slutligt avslag på sin asylansökan, är motstridigt mot lagstiftningen och mot migrationsverkets arbetssätt och åligganden. De som fått avslag på sin ansökan ska lämna landet, så säger lagen.

En fungerande välfärd förutsätter också att lagen tillämpas i hela landet. Stockholms stad kan inte driva en egen linje som dessutom är lagstridig. Det finns ingen anledning, om än med aldrig så goda intentioner, för Stockholms stad att bidra med skattepengar till skapandet och upprätthållande av parallellsamhällen där svartarbete, människohandel, brottslighet och sociala svårigheter, växer. Undantag bör endast omfatta akutsjukvård och ekonomiskt stöd till hemresa.”

Ersättaryttrande

Ersättaren Anna Rantala Bonnier (Fi) instämde i det särskilda uttalandet från (V),(S).

§ 17**Idéburet offentligt partnerskap – om verksamhet för ensamkommande barn och unga som helt eller delvis står, eller riskerar att hamna utanför samhällets insatser**

Samverkan mellan socialförvaltningen och tre ideella organisationer Rädda Barnen, Svenska Röda Korset och Stadsmissionen.

Dnr 2.3.4-370//2021

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden beslutar att godkänna partnerskapet med Rädda Barnen, Svenska Röda Korset och Stockholms stadsmission,
2. Socialnämnden ger socialdirektören i uppdrag att teckna ett idéburet offentligt partnerskap med tre ideella organisationer om verksamhet för ensamkommande barn och unga som helt eller delvis står, eller riskerar att hamna, utanför samhällets insatser.
3. Socialnämnden ger socialdirektören rätt att besluta om eventuella förändringar av åtaganden inom partnerskapet, under förutsättning att partnerskapets mål, syfte eller värdegrund inte förändras.
4. Socialnämnden ger socialdirektören rätt att besluta om eventuell förlängning av partnerskapet i enlighet med avtalet som inte innebär större förändringar av innehållet i partnerskapet.
5. Socialnämnden ger socialdirektören rätt att besluta om att stoppa utbetalning och kräva tillbaka utbetalda medel till förening i partnerskapet i enlighet med förutsättningar som finns stadgade i huvudavtalet.
6. Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen föreslår i ärendet ett idéburet offentligt partnerskap för ensamkommande barn och unga som helt eller delvis står, eller riskerar att hamna, utanför samhällets insatser. Perioden för partnerskapet är 1 september 2021 till och med 31 december 2021 med en möjlig förlängning ytterligare ett år, det vill säga till och med 2022. Innan avtalet kan förnyas ytterligare ett år ska parterna föra en dialog om hur partnerskapet kan utvecklas utifrån att målgruppen ensamkommande förändras, bland annat på grund av

att de blir äldre. Resultatet ska redovisas i december månads socialnämnd.

I partnerskapet ingår följande aktörer från idéburen sektor:

- Rädda Barnen, organisationsnummer 802002-8638,
- Svenska Röda Korset, organisationsnummer 802002-8711,
- Stockholms stadsmission, organisationsnummer 802003-1954.

Barnrättsbyrån som ingått i partnerskapet tidigare har valt att avsluta sin del med hänsyn till att deras målgrupp är personer under 20 år. Partnerskapet omfattar samarbete med organisationer och föreningar som driver projekt och verksamheter som riktar sig mot barn och ungdomar, nyanlända, ensamkommande barn och ungdomar, papperslösa samt personer med osäkra boendeförhållanden. Syftet med partnerskapet är att förbättra målgruppens livssituation i Stockholms stad och arbeta för att förbättra ungdomens livssituation i staden tills ungdomen erhåller uppehållstillstånd eller återvänder till ursprungslandet. Målet med partnerskapet är att lindra akut nöd, främja psykisk och fysisk hälsa och få barn och ungdomar att stanna inom eller att komma tillbaka in i välfärdssystemet för att nå långsiktiga lösningar. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner partnerskap med de tre ideella organisationerna.

Socialförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 3 juni 2021.

Beslutsordning

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Yrkanden

Ordföranden Jan Jönsson (L), ledamöterna Birgitta Thulin m.fl.(M), Kristin Jacobsson (C), Michaela Hollis (KD) tjänstgörande ersättaren Dan Guillou (MP) yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Ledamoten Christina Wallmark (SD) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Reservation

Ledamoten Christina Wallmark (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget;

”Att avslå förvaltningens förslag på beslut

Därutöver vill vi anföra följande:

Sverigedemokraterna anser att Stockholms stad inte ska ingå det föreslagna partnerskapet. Frivilliga insatser som vissa organisationen arbetar med, t.ex. för de som fått avslag på sin ansökan om uppehållstillstånd, ska inte sanktioneras av staden. Kommunens inriktning ska vara att personer som saknar uppehållstillstånd ska återvända till sina hemländer. Det finns en överhängande risk för att IOP direkt eller indirekt får till följd att personer vistas här längre tid än nödvändigt. Följderna av det är välkända. I dess spår följer i sin tur missbruk, kriminalitet och ökad otrygg för kommunens invånare. Många hamnar också i svartarbeten som är ohälsosamma, farliga och med slavliknande löner och arbetsvillkor. Ett parallellsamhälle har växt fram. Hur goda kommunens intentioner än må vara går det inte att blunda för de konsekvenser vi ser av att de som inte har rätt att vara här ändå håller sig kvar, dessutom med samhällets hjälp.

Insatserna i förvaltningens förslag omfattar ensamkommande barn och unga som helt eller delvis står, eller riskerar att hamna, utanför samhällets insatser. En av aktörerna, Barnrättsbyrån, drar tillbaka sitt engagemang eftersom de inte anser att det är rätt målgrupp för dem då deras fokus är personer under 20 år. Det går inte att dra någon annan slutsats än att den i ärendet beskrivna målgruppen inte omfattar vara sig barn eller ungdomar, utan är vuxna individer.

Det är också anmärkningsvärt att skrivelsen tar upp att det finns personer i gruppen som stödåtgärderna riktar sig till är personer som inte gett sig tillkänna till myndigheterna. Identiteten på dessa personer är således okänd. De personerna begår en överträdelse mot utlänningslagen och ska tas omhand därefter, inte ges stöd för att kunna fortsätta bryta mot lagen.”

§ 18**Dataskyddsbud för Socialnämnden enligt
dataskyddsförordningen**

Dnr 1.1.3-317/2021

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden utser Maja Stojanovic till dataskyddsbud för Socialnämnden.
2. Socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utse tillfällig ersättare för dataskyddsbudet vid dennes frånvaro
3. Utnämningen anmäls till integritetsskyddsmyndigheten, IMY

Ärendet

Dataskyddsförordningen (GDPR) trädde i kraft den 25 maj 2018. Förordningen är en EU-förordning och gäller som lag i EU:s alla medlemsländer. Syftet med lagen är att åstadkomma en integritetsmedveten och säker hantering och trygghet för alla vars personuppgifter behandlas av företag, myndigheter och andra organisationer. Varje nämnd är personuppgiftsansvarig för sina behandlingar av personuppgifter och ska utse ett dataskyddsbud med specifik roll att tillse att samtliga personuppgifter inom socialnämndens verksamheter hanteras i enlighet med lagens bestämmelser. Förvaltningen föreslår att nämnden utser förvaltningsjuristen Maja Stojanovic till dataskyddsbud för socialnämnden.

Socialförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 2 augusti 2021.

Beslutsordning

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 19**Handläggning av barnärenden 0-12 år –**

Socialinspektörernas kvalitetsgranskning

Dnr 3.4.1-799/2021

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner socialtjänstinspektörernas rapport
2. Socialnämnden överlämnar rapporten till berörda stadsdelsnämnder
3. Socialnämnden överlämnar rapporten till övriga stadsdelsnämnder för kännedom samt uppdrar till förvaltningen att under 2022 genomföra motsvarande granskning i resterande förvaltningar.

Ärendet

Granskningen avser handläggningen av barn 0-12 år och omfattar stadsdelsförvaltningarna Bromma, Enskede-Årsta-Vantör, Kungsholmen och Spånga-Tensta. Sammanlagt granskades 80 slumpvis utvalda ärenden, 20 per stadsdelsförvaltning.

Granskningen visade bland annat att såväl förhandsbedömningar som utredningar skedde inom lagstadgad tid i majoriteten av ärendena. Relevanta skyddsbedömningar och utredningsdokument fanns i så gott som alla ärenden. Vidare visade granskningen att barn gjordes delaktiga i hög grad i början av processen och gavs möjlighet att uttrycka sin åsikt om det utredningen gällde. Längre fram i processen mattades dock barnets inflytande av, vilket är ett tydligt utvecklingsområde. Pandemin har sannolikt påverkat vissa av resultaten, bland annat andelen anmälningmöten. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner redovisningen.

Socialförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 12 juli 2021.

Beslutsordning

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Jan Jönsson (L), ledamöterna Birgitta Thulin m.fl. (M) Kristin Jacobsson (C), Michaela Hollis (KD), tjänstgörande ersättaren Dan Guillou (MP)

”Vi tackar socialtjänstinspektörerna för en intressant granskning i ett oerhört angeläget ärende.

Även om det finns ett arbete kvar att göra så är det positivt att skolsituationen har börjat uppmärksammas mera. Tidsgränser för förhandsbedömning, som har varit ett problem i tidigare granskningar, hålls nu i de allra flesta fallen. Barnets röst och inställning efterfrågas och dokumenteras i större utsträckning, även om det är en kvarstående brist att återkoppling efter avslutad utredning inte sker till barnen i tillräckligt hög utsträckning.

Socialtjänsten behöver tillsammans med hälso- och sjukvården fortsätta öka användningen av samordnad individuell plan (SIP). Det är positivt att skolan är inkopplad som en självklar del i SIP-arbetet. Inte minst i fall där barn har en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning i kombination med problematisk skolfrånvaro är det viktigt med en fungerande samhandling inom ramen för BUS-samverkan.

I granskningen förekom fall där ärenden avslutats med hänvisning till att vårdnadshavare inte samtyckte till insats. Inom stadsdelsnämnderna pågår en genomlysning enligt modellen Rätt stöd i rätt tid, som syftar till att kunna sätta in fler tidiga insatser som matchar barnens och familjernas behov. Vi konstaterar att granskningen lyfter fram vikten av att arbeta motiverande gentemot föräldrar för att få dem att ta emot insatser, liksom att erbjuda flexibla insatser utifrån mottagarnas förutsättningar.

Senast en liknande genomgång av handläggningen av barn- och ungdomsärenden genomfördes var hösten 2012, med en uppföljning hösten 2015. Vi välkomnar därför förvaltningens förslag att socialtjänstinspektörerna ska gå vidare och granska resterande stadsdelsnämnder.”

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Alexandra Mattsson Åkerström m.fl. (V),
ledamoten Karin Gustafsson m.fl.(S)

”Vi vill tacka socialtjänstinspektörerna för rapporten. Rapporten är oerhört värdefull för att socialtjänstens verksamheter ska fortsätta utvecklas. Granskningen visar på allvarliga brister som omgående behöver åtgärdas.

Det är allvarligt att inspektörerna har funnit att utredningsarbetet har varit tunt i några fall. Att ärenden avslutas utan insats trots att det i många fall har funnits en oro tidigare pekar på att Bromma

stadsdelsnämnd och andra behöver göra ett förändringsarbete. Socialtjänsten ska aldrig uppfattas som passiv. Socialtjänstens arbete ska vara rättssäker och likställd över hela staden. Barns rätt till stöd och skydd ska alltid säkras. Därför är det inte heller bra att det har framkommit att man inte arbetar tillräckligt mycket med att motivera föräldrar och vårdnadshavare att emot insats. Motivationsarbetet måste prioriteras mycket högre i alla stadsdelar för att fler ska ta emot öppna insatser.

I granskningen framkommer det att Samordnad individuell plan (SIP) inte används i så hög utsträckning och det måste ändras. SIP är lagstadgad och ska upprättas när en person har behov av insatser från flera olika aktörer. Vi varnade förra året i nämnden för att samverkan skulle påverkas negativt av att majoriteten inte la pengar på SIP-samordnare i budgeten när de tidigare projektmedlen tog slut, 2019 gick antalet ner så att endast 3 av stadsdelarna hade kvar SIP-samordnare för barn och unga. Här är det viktigt att socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningar utreder varför det är så få SIP som hålls och hur man kan förmå fler stadsdelsnämnder att följa Bromma som alltid bjuder in skolan till SIP. I utredningen bör man också se om minskningen av antal SIP-samordnare i staden har haft påverkan på arbetet. Vi vet sedan tidigare att SIP-samordnarsatsningen som startades 2017 gav positiva resultat. I utvärderingen som Sweco gjorde på uppdrag av socialförvaltningen framkom det att SIP-samordnare är en betydande framgångsfaktor och att förutsättningarna, kvalitén och åtagandet för samverkan stärkts i grupper med barn och unga i behov av särskilt stöd.

Att polisanmälan endast gjordes i cirka hälften av fallen som rörde våld mot barn är inte acceptabelt och måste följas upp. Socialborgarrådets avisering i media om att samtliga stadsdelsnämnder ska granskas är bra. Vi vill att nämnden omgående fattar beslut om detta. Men vi vill också understryka att det är viktigt att det omgående sker en förändring i rutinerna. Misstanke om våld mot barn bör anmälas i enlighet med stadens riktlinjer och i de fall man beslutar att inte anmäla ska det i dokumentationen framgå bakgrunden till det formella beslutet.

I granskningen framkom det att socialtjänsten har tvingats att gå in med insatser trots att det inte finns en oro för den sociala situationen eller föräldraförmågan kring barn med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning och problematisk skolfrånvaro. Socialtjänsten har tvingats eftersom skolor anser att de inte har budget för att fullfölja sitt ansvar. Detta går i stick i stäv med arbetet för att

säkerställa att alla barn når kunskapsmålen och på längre sikt att barnen ska klara sig i livet med god hälsa och egen försörjning.

Det är glädjande att läsa att barn har varit delaktiga och getts möjlighet att ge sin åsikt om utredningen. Vi vill understryka det som inspektörerna lyfter, barns inflytande och delaktighet måste säkerställas under hela ärendets gång.

Vår bestämda uppfattning är att samtliga brister som inspektörerna lyfter ska fångas upp och åtgärdas. I ett Stockholm för alla har invånarna oavsett ålder rätt till rättssäkra, likvärdiga bedömningar och lika tillgängliga insatser.”

Särskilt uttalande

Ledamoten Christina Wallmark (SD)

”Det är av vikt att alla barn oavsett sina egna förutsättningar erbjuds en adekvat skolgång då det är avgörande för att bli en självständig och självförsörjande vuxen. De frågor som vi lyfter i ärende 11 är angelägna och arbetet med dessa frågor måste få genomsyra all slags verksamhet som kommunen har gällande barn, inte minst för att följa barnkonventionen som nu också är svensk lag. Att stärka flickors rätt till ett liv i Sverige enligt de normer och värderingar vi finner självklara behöver stor kraftsamling. Socialarbetare, skolpersonal med flera måste ha stor vaksamhet och våga ingripa med åtgärder vid misstanke om att en flicka eller pojke tvingas leva i en så kallad hederskultur med de inskränkningar i tillvaron som detta får till följd.”

Ersättaryttrande

Ersättaren Anna Rantala Bonnier (Fi) instämde i det särskilda uttalandet från (V),(S).

§ 20**Nya vägar 2017-2020 – en social investering**

Dnr 1.5.1-637/2017

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens redovisning av projektet Nya vägar.
2. Ärendet överlämnas för kännedom till stadsdelsnämnderna.

Ärendet

Socialförvaltningen har samordnat ett samverkansprojekt mellan civilsamhällesaktören Ersta Vändpunkten och fem stadsdelsförvaltningars kommunala förskolor och socialtjänsten. Projektet var processdrivet och syftade till att etablera handlingsplaner för hur förskolor bör agera för att förskolepedagoger ska kunna uppmärksamma barn som lever i familjer med missbruk och beroende och agera utifrån fastslagna rutiner, samt till att etablera struktur för att fördjupa kunskapen om barns utsatthet. Projektmålen är uppfyllda. Handlingsplaner och rutiner är framtagna och struktur med en barnombudssamordnare vid varje deltagande stadsdelsförvaltning och barnombud vid förskolorna. Risker framåt är att nyckelfunktionerna är personbundna. Barnboken *Emmas hemlighet* togs fram för att möjliggöra samtal kring projektets tema med förskolebarn, samt en skrift med erfarenheter och handledning riktad till professionen. Materialet har spridits till stadens förskolor och socialtjänst, inklusive de fristående förskolorna. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner redovisningen.

Socialförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 13 juli 2021.

Beslutsordning

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 21**Rapportering av ej verkställda beslut enligt lag (1993:348) om stöd och service till vissa funktionshindrade – LSS och Socialtjänstlagen (SoL)**

Kvartal 1, 2021

Dnr 3.1.1-298/2021

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt 9 § och rapportering enligt 28 f § LSS samt 4 kap 1 § SoL, kvartal 1 år 2021.
2. Socialnämnden överlämnar stadsdelsnämndernas och socialnämndens rapportering av ej verkställda gynnande beslut till kommunfullmäktige.

Ärendet

Antalet ej verkställda beslut enligt LSS uppgick kvartal 1, 2021 till 214 stycken vilket är en ökning med 69 beslut jämfört med kvartal 1, 2020. Antalet ej verkställda beslut enligt SoL uppgick till 97 stycken. Det är en ökning med 20 beslut jämfört med kvartal 1, 2020. Orsaken till den stora ökningen av ej verkställda beslut enligt LSS och SoL är coronapandemin. Av LSS-besluten har 56 procent inte kunnat verkställas till följd av pandemin och för SoL-besluten har 26 procent inte kunnat verkställas till följd av pandemin. Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner rapporteringen av ej verkställda beslut enligt LSS och SoL, kvartal 1, 2021 och att rapporteringen överlämnas till kommunfullmäktige. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner rapporteringen.

Socialförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 1 juli 2021.

Beslutsordning

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 22**Anmälningssärenden**

- A. Förvaltningsgruppens protokoll 2021-08-25
- B. Protokoll från funktionshinderrådet 2021-08-26
- C. Protokoll från Individutskottet 2021-06-15
- D. Tjänstemannabeslut
- E. Inkomna skrivelser
- F. Kontorsutlåtanden på grund av kort remisstid
Hårdare regler för nya nikotinprodukter (SOU 2021:22) KS
2021/601 dnr 1.6-198/2021
- G. Kontorsutlåtande på grund av kort remisstid
Skärpta straff för knivbrott KS 2021/680
dnr 1.6-223/2021
- H. Kontorsutlåtande på grund av kort remisstid
Gode män och förvaltare – en översyn (SOU 2021:36)
KS 2021/746 Dnr 1.6-296/2021
- I. Kontorsutlåtande på grund av kort remisstid
Stärkt rätt till personlig assistans (SOU 2021:37)
KS 2021/845 Dnr 1.5-345/2021
- J. Beslut IVO 2021-12-10 Tillsyn av Rågsveds HVB
Stockholm. Dnr 1.6.1-767/2020

Nämnden lägger anmälningssärendena till handlingarna.

§ 24
Övriga frågor

Inget för dagen.